

Nr 29.

Uppläst och godkänd i Första kammaren den 24 februari 1912.
" " " i Andra kammaren den 24 februari 1912.

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af justitieombudsmannens framställning till Riksdagen om ändring i 1 § af kungl. förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämming.

(Lagutskottets utlåtande nr 9.)

Till Konungen.

Uti sin till innevarande års Riksdag afgifna ämbetsberättelse har justitieombudsmannen hemställt, att Riksdagen måtte för sin del antaga ett af honom framlagdt förslag till lag om ändrad lydelse af 1 § i förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämming.

Nämnda lagrum innehåller föreskrifter om vissa åtgärder, som borgenär har att vidtaga för undvikande af fordringsrättens preskription. Såsom allmän regel gäller, att borgenären skall inom 10 år från fordringens uppkomst bevaka sin rätt genom kraf eller erinran hos gäldenären vid äfventyr att eljest förlora sin talan mot denne. I syfte att trygga borgenärens rätt i sådana fall, då det icke varit honom möjligt att å tid, då sådant kraf eller erinran skolat ifrågakomma, anträffa gäldenären, stadgar vidare förordningen, att därest gäldenären blifvit å tre särskilda dagar af tionde året sökt i sitt hemvist utan att kunna anträffas, borgenären har att hos domstol eller öfverexekutor angifva sin fordran och låta bevis om samma anmälan införas i allmänna tidningarna tre gånger, minst fjorton dagar mellan hvarje gång och första gången inom tionde årets slut.

Sistberörda stadgande synes emellertid lämna rum för oklarhet såväl i fråga om den tidrymd, inom hvilken kungörandet skall vara slutfördt, som ock för besvarande af spörsmålet, huruvida första eller sista kungörandet skall anses bilda utgångspunkten för den nya preskriptionstiden. Justitieombudsmannens förslag afser därför att åt ifrågavarande bestämmelser gifva en affattning, som skulle utesluta hittillsvarande osäkerhet och tvekan i nämnda hänseenden.

Den brist i preskriptionsförordningen, som sålunda framhållits, kan uppenbarligen medföra olägenheter, för hvilkas undanröjande en lagändring torde vara af behovet påkallad. Riksdagen, som emellertid icke ansett sig böra antaga det af justitieombudsmannen framlagda förslaget, har för sin del funnit berörda olägenheter kunna lättast och enklast afhjälpas genom en sådan ändring af förevarande lagrum, att bevis om fordringens angifvande hos domstol eller öfverexekutor skulle införas i allmänna tidningarna allenast en gång, hvilket då naturligtvis skulle ske inom tionde årets slut. Härigenom skulle ej mindre undvikas den fara för rättsförlost för borgenären, som enligt gällande lagstiftning förefinnes, än äfven vinnas fullständig klarhet om den tidpunkt, från hvilken den nya preskriptionstiden skulle räknas. Någon betänklighet mot att i förevarande fall, där frågan endast gäller att afbryta preskription, föreskrifva kungörelse endast en gång synes mig icke böra förefinnas. Det må sålunda anmärkas, att såväl enligt 2 kap. 38 § nya jordabalken som enligt 8 § i lag om aktiebolag den 12 augusti 1910 däri omförmälda kungörelser icke behöfva införas i allmänna tidningarna mera än en gång.

På grund af hvad sålunda anförts, får Riksdagen anhålla det täcktes Eders Kungl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring af 1 § i förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om årsstämming, som kan finnas lämplig och erforderlig för undvikande af de utaf justitieombudsmannen påpekade olägenheter.

Stockholm den 24 februari 1912.

Med undersätlig vördnad.
